

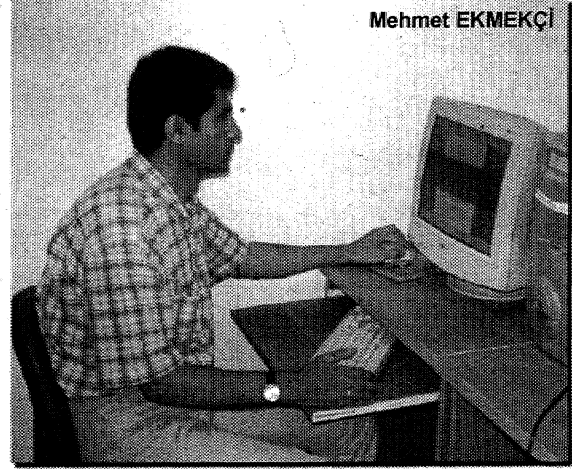
21 .Yüzyılda Bilimsel Yayıncılık: Hedefler ve Yaklaşımlar Sempozyumu

Doç. Dr. Mehmet Ekmekçi
JMO-JeoJoji Mühendisliği Dergisi Eş-Ed'ftörü

TÜBİTAK, tarafından 2 Kasım 2001 Cuma' günü TÜBİTAK-Feza Gürsey Salonunda düzenlenen "21. Yüzyılda Bilimsel Yayıncılık: Hedefler ve Yaklaşımlar" sempozyumu, programa uygun, olarak saat 9.00'da TÜBİTAK Başkanı Prof.:Dr. Namık Kemal Pak'ın konuşmasıyla açıldı. Prof. Dr. Pak'ın beklendiği gibi yayın etiği üzerine "daha yaşanılabilir bir dünya için bilim etiği" üzerine kurgulanmıştı!. İçinde bulunduğumuz çağı Bilgi Çağı- olarak değerlendiren Prof. Dr. Pak, teknolojiadaki sınır tanımayan gelişme sonucunda iletişim devriminin dahi geride bırakıldığına ifade ederek dünyamız bir "şiberdünya" veya "bilgiküresi" terimiyle tanımlanmıştır.. İletişim devrimiyle birlikte mesleklerarası sınırların belirsizleşerek ayrımların yavaş yavaş kalktığını, artık arkadaş ve meslektaşlar yerine netdaşlar veya webdaşların (ağdaşlar) varolduğunu ifade eden Prof. Dr. Pak, konuşmasının ikinci, kısmında bilim, etiği açısından önemli bir soruna işaret etmiştir. İlerlemenin ve bilimin getirdiği, aydınlıkların yanı sıra, dünyamıza, karanlığın da yayıldığını, aydınlıktan dünya nüfusunun ancak %5'i gibi çok küçük ve şanslı bir zümrenin yararlanabildiğini, geri kalan, nüfusun karanlıklar içinde kaldığını belirterek, bilimin, ve bilimadamların bu gerçekler üzerinde önemle durmaları gerektiğini, ifade etmiştir. UMESCO'nun bir raporuna dayanarak verdiği istatistiklere göre, dünya nüfusunun üçte biri (2 milyar insan) henüz elektrikle tanışmamış; aynı şekilde dünya nüfusunun üçte biri bir kez olsun, bir telefon görüşmesi yapmamış; dünya nüfusunun üçte ikisinin (4 milyar insan) yıllık geliri ise 1500 doların altındadır.. Prof. Dr. Pak, yıllık gelirin bir ortalama olduğunu, ve büyük bir kesimin bu ortalama dahi ulaşamadığını özellikle vurgulamıştır. Bütün bu istatistiklere dayanarak TÜBİTAK Başkanı, dünyada dijital (sayısal) bir bölünmenin bulunduğunu, aydınlıktan yararlanan küçük bir dünyanın karşı, tarafta karanlıklar içinde büyük bir dünyanın varolduğu sonucuna, vardığından sonra Prof. Dr. Pak, dijital bölünmenin..., karanlık içindeki büyük

**Bilginin/
teknolojinin ve
aydınlığın yalnızca
"zengini için değil-
yoksul için de
erişilebilir olması
gerekir**

dünya insanların aydınlıktan yararlanan küçük dijital dünya tarafından bağımlı kılındığını ve bunun da sömürgeciliğin yeni bir biçimi olabileceği kaygısını vurgulamıştır. Dolayısıyla diyor Prof. Dr. Pak, bilimin bir sorunu olduğu açık... bu sorunda etik sorundur. Paradigma kaymaları.-

yaratan teknolojinin kendi ürünlerine sahip olmadığı, bu nedenle de nasıl ki bir atomaltı parçacıkların çeşitli yükleri vardır, teknolojinin de etik yiki'nün gözardı edilmemesi gerektiğini vurguluyor Prof. Dr. Pak. Söзlerini, bilginin, teknolojinin ve aydınlığın yalnızca, zengin, için değil yoksul için de erişilebilir olması gerektiği şeklinde sürdüren TÜBİTAK Başkanı, daha önceleri doğa güçlerini denetim altına alarak insan yararına sunan bilim ve teknolojinin, bilgisayar devriminden sonra doğanın mimarı olmaya başladığını, bununla birlikte, etik gelişmenin teknolojik gelişimin çok gerisinde kaldığını bunun en belirgin göstergesinin ise şiddetin azalarak yok olması yerine teknolojiyi de kullanarak gittikçe arttığını belirtmiştir.

Bilimin bu sorununun ortadan kalkması yönündeki çözümün "ortak bir bilim kütürü'nün oluşturulmasında olabileceğini ifade eden Prof. Dr. Pak, "Bilgi Dünyası'nın sınırlarının genişletilip "coğrafi (beşeri) dünya" sınırları ile çakiştürn İması gerektiğini belirterek, sözlerine,, dogmalara karşı duran, önyargıdan uzak, paylaşımcı kimlikleriyle bilim adamları arasında soğuk savaşın en şiddetli dönemlerinde dahi olmayan husumetin, politikacılar arasında da bulunması gerektiğini, politikacıların da aynı niteliklere ulaşarak paylaşımcı olmalarının zorunlu olduğu şeklinde tamamlamıştır,

Sayın Prof. Dr. Namık Kemal Pak'ın konuşmasından sonra, programa uygun olarak, katılımcılar sunumlarını yapmışlardır. Sunumların ileriki bir tarihte yay m. haline getirilmesi söz konusu olması nedeniyle, sunumların içerikleri burada özetlenmemiştir.